

เทศน์เช้า วันที่ ๒๐ กันยายน ๒๕๖๐

พระอาจารย์สงบ มนฺตฺสฺนฺโต

ณ วัดป่าสันติพุทธาราม (วัดป่าเขาแดงใหญ่) ต.หนองกวาง อ.โพธาราม จ.ราชบุรี

ตั้งใจฟังธรรมะเนาะ ตั้งใจฟังธรรม สัจธรรมๆ นะ เราบอกสัจธรรมเปรียบเหมือนทองคำ คนเหนือสัจธรรมก็เหมือนทองคำในร้านเงาะ เปรียบเหมือนทองคำ เปรียบว่ามันมีค่า สัจธรรมมันมีค่า สัจธรรม ธรรมะขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้ามันมีค่า มีค่าดังทองคำ มีค่าดังทองคำ เราก็อ้างว่าเป็นธรรมะก็ต้องเป็นทองคำ สิ่งทีทองคำเนาะ เราแสวงหาทางโลก เราเกิดมาเป็นมนุษย์ เกิดมาพบพระพุทธศาสนา เรามีอำนาจวาสนา เราทำมาหากินของเรา

ถ้าประสบความสำเร็จทางโลก สิ่งทีประสบความสำเร็จทางโลก บังจ้ายเครื่องอาศัย ถ้า บังจ้ายเครื่องอาศัย สิ่งนั้นเราดำรงชีวิตมันมีความสุข ความสุขทางโลกเงาะ ถ้าความสุขทางโลก ใครประสบความสำเร็จ ใครมีความสุขทุกข์ความยากขึ้นมาก็ธรรมโอสถเพื่อบรรเทาทุกข์ในหัวใจ ของเรา เราพยายามจะหาความสุขทางโลกให้ได้ นั่นคือกามคุณ ๕

แต่กามคุณ ๕ สิ่งทีเป็นประโยชน์ๆ สิ่งนั้นเป็นประโยชน์ถ้าคนมีสติปัญญา ถ้ามีปัญญา เวลามันทุกข์กายทุกข์ใจ ทุกข์กายทุกข์ใจมันมาจากไหน ทุกข์กายทุกข์ใจ สิ่งทีเราแสวงหามัน ก็เพื่อประโยชน์กับการดำรงชีวิต มันก็มีประโยชน์กับเรา ถ้าประโยชน์กับเรามันก็ประโยชน์กับการดำรงชีวิตนี้ มีประโยชน์กับร่างกายนี้เท่านั้น เราอยู่ทางโลก เราต้องใช้จ่าย เราต้องใช้สอย มันต้องมีบังจ้ายเครื่องอาศัยทั้งนั้นนะ ไว้ใช้สอยของเราเงาะ แต่หัวใจคนมีธรรมๆ เขามีความสุขของเขาเนาะ ถ้าเขามีความสุขของเขา ความสุขของเขา สุขอื่นใดเท่ากับจิตสงบไม่มี เราจะหาความสุขของเรา ถ้าความสุขของเรา ถ้าเราอยู่กับทางโลกมันเป็นวัตถุ มันเป็นเรื่องโลกๆ

แต่มองเรื่องทางธรรมๆ ทางธรรม ทางธรรมเวลาประพฤติปฏิบัติขึ้นมาแล้ว ธรรมะดังทองคำ เราจะมีทองคำ เราแสวงหาทองคำ ทองคำก็อยู่ในเหมือง ทองคำก็อยู่ในร้าน ทองคำมันอยู่ที่ไหนละ แต่ถ้าเราจะฝึกหัดของเรา เรามีสติมีปัญญาของเรา ถ้ามีสติปัญญาของเรา ถ้ามันไม่ทุกข์มันก็ไม่ยาก เวลาครูบาอาจารย์ของท่านเข้าป่าเข้าเขาของท่านไปนะ เวลามันทุกข์มันยากขึ้นมา สิ่งใดถ้ามันขาดตกบกพร่อง สิ่งใดขาดตกบกพร่อง มันจะมาเอาสมบุญมามาจากไหน

ถ้าเอาความสมบูรณ์ สมบูรณ์มันก็เรื่องโลกๆ ใจ ถ้าเรื่องโลกมันก็ช่วยเหลือเจือจานกันได้ แต่เวลาเราประพฤติปฏิบัติของเรา เราต้องการความวิเวก เราต้องการความสงบสัจของเรา เราต้องการค้นคว้าหาหัวใจของเรา

เวลาเข้าป่าเข้าเขาไป เวลามันทุกข์มันยากขึ้นมา มันถึงเห็นมีคุณค่าอะไร แต่ถ้าเราอยู่กับมันจนเคยตัว ของสิ่งใดก็อุดมสมบูรณ์ไปหมดๆ มันไม่เห็นคุณค่าหรอก คนเรามันไม่ทุกข์ไม่ยากขึ้นมา จะไม่เห็นคุณค่าของมัน แต่เวลาเราทุกข์เรายากขึ้นมา เราเห็นคุณค่ามากนะ

เวลาครูบาอาจารย์ของเราอยู่ในป่าในเขา กินข้าวเปล่าๆ ทั้งนั้นนะ เวลากินข้าวเปล่าๆ ขอให้หมีข้าวให้กินก็นับว่าบุญแล้ว เพราะว่าอยู่ในป่าในเขามีแต่คนทุกข์คนยาก เวลาคนเขาไปจับจองที่กันใหม่ๆ เขาก็แค่ไปสร้างตupaเท่านั้นแหละ เราไปอาศัยอยู่กับเขา อาศัยอยู่กับเขา เขาเองเขาก็อยู่กินอย่างนั้นนะ แล้วเขาจะมีสิ่งใดดีเลิศมาใส่บาตรให้เรา แม้แต่มีข้าวกินมันก็มีความสุขแล้ว แล้วข้าวเปล่าๆ นะ อยู่ในป่าในเขาเวลามันอดมันอยาก ข้าวเปล่าๆ นี่หวานเจี๊ยบเลย ข้าวเปล่าๆ กลับมีรสมีชาติ

เวลาเราอยู่ในบ้านในเมือง มีสิ่งใดด้วยศรัทธาความเชื่อของสังคม สังคมเขาต้องการบุญกุศลของเขา เวลาทำบุญทำกุศลของเขาก็เพื่อบุญกุศลของเขา เพื่อประสบความสำเร็จในชีวิตของเขา พอเขาทำสิ่งใดของเขา เขาก็หาสิ่งที่ดีที่สุดของเขามาใส่บาตรพระไป สิ่งใดในโลกเขามี เขาแสวงหามาๆ เพื่อให้คุณค่า ว่าธรรมะดังทองคำ ธรรมะดังทองคำ เขาปรารถนาทองคำ แต่เขาใส่บาตรพระ เขาใส่บาตรพระก็เพื่อประสบความสำเร็จในชีวิตของเขา สิ่งใดเขาแสวงหามาแสวงหามาก็ด้วยศรัทธาความเชื่อของเขา เราได้สิ่งนั้นมา เห็นไหม นั่นนะคนที่เขาใส่บาตรของเขา หัวเขาคำๆ นะ เขาเป็นคฤหัสถ์นะ เขายังมีจิตใจสูงส่งที่เอาสิ่งนี้มาเสียสละได้ เราเป็นพระเป็นเจ้าบิณฑบาตสิ่งนั้นมา สิ่งที่เขาทิ้งแล้ว

แล้วเวลาพระบิณฑบาตสิ่งนั้นมา จะมันต้อง ปฏิสงฺขา โยฯ ของนี้เป็นของเน่าของบูด ของนี้มันไม่จริงยั่งยืน แต่เราดำรงชีวิต ดำรงชีวิตไว้เพื่อปัจจัยเครื่องอาศัย ปัจจัยเครื่องอาศัย อาศัยสิ่งนี้ไว้ดำรงชีวิตไว้ ดำรงชีวิตไว้ทำไม ดำรงชีวิตไว้ค้นคว้าหาความจริงในหัวใจของเราใจ ถ้าค้นคว้าหาความจริงในใจนั้นคือสังขรรณๆ ใจ

สังขรรณมันคืออะไร สติ สมาธิ ปัญญา ถ้ามีสติยังคิด มันคิดได้ ถ้ามันคิดได้ เวลาอยู่ในบ้านในเมืองอุดมสมบูรณ์ อุดมสมบูรณ์พูนสุขทั้งนั้นนะ มันอยู่ที่สุขที่สบาย เขาว่าพระกินแล้วก็

นอน นอนแล้วก็กิน แล้วทำไมเราต้องไปประพฤติปฏิบัติ ทำไมจะต้องออกไปออกเขา ทำไมจะต้องไปทำความทุกข์ความยาก ชีวิตนี้มันก็ทุกข์ยากแสนเข็ญอยู่แล้ว ทำไมต้องเอาความทุกข์ความยากมาใส่ให้คนอื่น นี่เป็นทุกข์นิยมๆ

องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าไม่ใช่คิดอย่างนั้น องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าไม่ได้ปรารถนาอย่างนั้น องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าจะรื้อสัตว์บนสัตว์ให้เราพ้นจากทุกข์ๆ ถ้าพ้นจากทุกข์ขึ้นมา เราประพฤติปฏิบัติขึ้นมา เราเข้าไปหาสัจจะความจริง เข้าไปหาสัจจะ คุณที่เป็นความจริง

โลกนี้เป็นสมมุติทั้งนั้นนะ ตลาดลาดเลนนี่เป็นของสมมุติทั้งนั้นนะ มันมีตลาดขึ้นมา นี่ผลของตลาด ถ้าที่ไหนมีคนซื้อตลาดมันก็เฟื่องฟู พอที่ไหนไม่มีคนซื้อ ตลาดมันก็วาย ตลาดมันเกิดขึ้นกับสังคมนั้นแหละ พอสังคมขึ้นมา อยู่ที่ไหนมันก็เป็นไปโดยธรรมชาติของมัน เป็นระบบของตลาด

เราเข้าไปป่าเข้าเขาคนเดียว เราอยู่คนเดียว ใครเขาจะเอาอาหารไปขายให้เราล่ะ ไม่มีหรอก สัตว์เขายังไปล่าเป็นอาหารเลย เราไปหาสัจจะความจริงไปหาสัจจะความจริง เวลาสิ่งที่หาสัจจะความจริง มันไม่มีหรอก ตลาดลาดเลนมันไม่มี มันไม่มีขึ้นมา เราอยู่กับความจริงอย่างนั้น ถ้ามันจะขาดแคลนขึ้นมาที่ขาดแคลนโดยข้อเท็จจริง แต่ถ้ามันมีอำนาจาสนาขึ้นมา มันก็ไปเจอคนที่เขามีศรัทธาความเชื่อของเขา นี่ไง มันเป็นอำนาจาสนาของคน สิ่งอำนาจาสนาของคน เราไปหาสัจจะความจริงอย่างนั้น เวลามันอดมันอยากขึ้นมา มันทุกข์มันอยากขึ้นมา มันทุกข์มันอยากขึ้นมา คนเราประพฤติปฏิบัติขึ้นมามันต้องมีสูงมีต่ำ มันต้องมีลุ่มๆ ดอนๆ มันต้องมีสัจจะความจริงของมัน ถ้าสัจจะความจริงขึ้นมา สิ่งนี้เราจะค้นหาความจริงของเรา ถ้าค้นหาความจริงของเรา

สิ่งที่เวลามันไม่พอใจขึ้นมา มันออกฤทธิ์แล้ว เวลากิเลสมันออกฤทธิ์ ไม่มีสติปัญญาเท่าทันมันทั้งนั้นนะ เวลากิเลสมันออกฤทธิ์ นั่นนะ ก็เราไปค้นหามัน พอกิเลสออกฤทธิ์ มีสติปัญญานะ ของสิ่งใดที่ทางโลกเรามี เราก็เคยใช้สอยมาทั้งนั้นนะ มันจะดีเลิศไปขนาดไหน ของเนาของบุคคลทั้งนั้นนะ แล้วสิ่งที่เรามาหา เรามาหาอะไร เรามาหาของเนาของบุคคลนั้นใช่ไหม เวลาเราประพฤติปฏิบัติขึ้นมา เวลาจิตมันสงบแล้ว ถ้าเห็นร่างกายขึ้นมาเป็นอสุภะๆ สิ่งที่เป็นอสุภะมันก็ของเนาของเสียทั้งนั้นนะ ถ้าของเนาของเสีย ถ้ามีสัจจะมีความจริง ถ้ามันเห็นขึ้นมา มันมีคุณค่า

ไง คุณค่ามันสลดหัวใจ หัวใจมันสลดสังเวชมากนะ ถ้าจิตสงบแล้วเห็นกายมันแปรสภาพ โอ้อโฮ!
มันสลดสังเวช มันเห็นไตรลักษณ์ ไตรลักษณ์ะขึ้นมาในหัวใจ นั่นนะสังขรรณๆ ไง

แต่ถ้าแสวงหาอย่างนี้ แสวงหาของเน่าของบูดจากภายนอกใจ แล้วก็ติดข้องกับมันไปไง
มันจะเป็นจะตาย มันต้องคืนรนของมัน งามันคืนรนของมัน สติปัญญามันเท่าทัน นี่สติ พอสติ
มันพิจารณาของมันขึ้นไปมันจะมีคุณค่า รสของธรรมชนะซึ่งรสทั้งปวง

เวลามันออกมันอยากมันทุกข์มันยาก มีแต่ความน้อยเนื้อต่ำใจทั้งนั้นนะ เวลาที่มีสติปัญญา
ขึ้นมาปราบปรามกิเลสแล้ว โอ้ย! มันชุ่มชื่นนะ คุณติ หลวงปู่ชอบ ครูบาอาจารย์เราอยู่ในป่าในเขา
เทวดาเอาอาหารทิพย์จะมาลูบเข้าทางผิวหนัง นั่นนะเทวดา อินทร์ พรหมเขาชื่นชมอยู่นั่น โอ้เรา
มีแต่เปรตชื่นชม เปรตนะ เปรตมันยกย่อง แต่ความจริงมันไม่มีให้ใครชื่นชม งามันชื่นชม ถ้า
มันทำความจริงชื่นชมอย่างนี้ งาม

ถ้ามันไม่ทุกข์ มันก็ไม่ยาก ถ้ามันไม่อด มันก็ไม่อยาก เวลาเกิดมาแล้วเกิดมาด้วยบุญกุศล
เราก็รู้ว่าเรานี้อุดมสมบูรณ์ไปหมด มันไม่เคยขาดแคลน งาม แต่ถ้าคนมันขาดแคลน ขาดแคลน
เพราะเป็นเวรเป็นกรรมของเรา เพราะเรามีเวรมีกรรมอย่างนั้น เราได้เห็นโทษของมัน เราถึงมี
สติปัญญา เราจะม่่งมีศรีสุข ทุกข์จนเจ็บใจขนาดไหน เราก็จะสร้างบารมีของเรา ถ้าเราไม่เจอ
พระ เราก็สวดมนต์ นั่งสมาธิภาวนาของเรา ถ้าที่ไหนเราเจอพระ เรามีการเสียดละของเรา เราก็
อยากทำของเรา งาม

เวลาคน คนเกิดมาบางคนไม่เคยทำบุญกุศลเลย แต่บางคนเกิดมาเขาทำมาแต่เล็กแต่น้อย
ขึ้นมา เขาอยากเสียดละของเขา นี่ งาม จิตใจของเขาที่เขาฝึกฝนของเขามา ถ้าฝึกฝนของเขามา เขา
มีอำนาจวาสนาของเขา เขาคิดแต่เรื่องดีๆ ของเขา เวลาโตขึ้นมาเขาว่าจะอยู่ไปทำไม คนจะอยู่กับ
โลกไปทำไม อยู่ไปมันไม่มีอะไรแปลกประหลาดเลย มันถึงที่สุดนะ ชีวิตนี้มีการพลัดพรากเป็น
ที่สุด เราต้องพลัดพรากจากกันทั้งนั้นนะ ที่นี้พลัดพรากจากกันมันเป็นเรื่องจะเป็นความจริงใช้
ไหม คนเรามันเวียนว่ายตายเกิดในวัฏฏะๆ ที่นี้การเวียนว่ายตายเกิดในวัฏฏะเป็นข้อเท็จจริง เป็น
สังขรรณ เป็นเรื่องจริง ทำดีได้ดี ทำชั่วได้ชั่วเป็นสังขรรณ เป็นสังขรรณขึ้นมาแล้ว จิตนี้ไม่เคยตาย
มันต้องเวียนว่ายตายเกิดแน่นอนอยู่แล้ว ถ้าแน่นอนอยู่แล้ว คนเขามีอำนาจวาสนามากน้อยแก่
ไหน ถ้ามากน้อยแก่ไหน เขาก็ได้สร้างบุญกุศลของเขาเท่านั้น เท่านั้นเพื่ออะไร เพื่อบรรเทาทุกข์
ของเขา บรรเทาทุกข์ของเขา งาม

คนที่ เป็นเอกบุรุษ สัตว์อาชาไนย สัตว์อาชาไนยมันไม่กินอาหารทั่วไป มันกินแต่ยอดหญ้า มันกินแต่น้ำค้าง มันกินแต่อาหารที่ประเสริฐทั้งนั้นนะ

นี่ก็เหมือนกัน ถ้าเป็นสัตว์อาชาไนย มันถึงออกจากสังคม ออกจากโลก ออกจากโลกมาเป็นนักพรตนักบวชมาประพฤติปฏิบัติ ถ้าปฏิบัติของเราจะเอาความจริง วันนี่วันพระ ถ้าวันพระบวชพระก็ไปบวชที่โบสถ์ไง แต่ถ้าเป็นวันพระนะ พระผู้ประเสริฐในหัวใจนี้ไง พุทธะ ผู้รู้ ผู้ตื่น ผู้เบิกบานในหัวใจนี้ ถ้าหัวใจนี้ถ้ามีการกระทำความจริงขึ้นมา ถ้ามันสดชื่น มันมีสติมีปัญหา มันสดชื่นแจ่มใสขึ้นมา มันชุ่มชื่น มันอยากจะประพฤติปฏิบัติ มันอยากค้นคว้าหาพุทธะในใจของเรา

ถ้ากิเลสตัดความทะยานอยากมันครอบงำหัวใจ คอดก นุ่นก็ไม่ได้ นี่ก็ไม่ได้ ไม่รู้เกิดมามีแต่ทุกข์แต่ยาก มีแต่ความน้อยเนื้อต่ำใจ มีแต่จุดไฟเผาตัวเองใจ นี่ไง ถ้าเวลากิเลสตัดความทะยานอยากในหัวใจมันสิ้นเหลือนะ มันก็ทำอย่างนั้นนะ

แต่ถ้าเรามีสติมีปัญหา เราจะหาของเรา องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าบำเพ็ญตบะนะ เวลาบำเพ็ญเป็นพระโพธิสัตว์มา ๔ อสงไขย ๘ อสงไขย ๑๖ อสงไขย ท่านสร้างบุญกุศลมาขนาดนั้น เวลาถึงที่สุดแล้วท่านก็มาเกิดเป็นเจ้าชายสิทธัตถะ ก็ต้องประพฤติปฏิบัติ ครูบาอาจารย์ ท่านสอนประจำ เราทำบุญกุศลจะมากน้อยแค่ไหน บุญกุศลยังทำยิ่งดี ยิ่งดีมันก็ในความดีนั้นไง

เวลาองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าสอนอนุพุทธิกถา ให้เสียสละทาน เสียสละทานแล้วได้ไปสวรรค์ ได้แต่ความดีงามๆ ความดีงามให้ถือเนกขัมมะ แล้วให้ออกประพฤติปฏิบัติไป เวลาถึงที่สุดแล้วองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าก็ต้องประพฤติปฏิบัติขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า พระโมคคัลลานะ พระสารีบุตรก็ปฏิบัติของพระโมคคัลลานะ พระสารีบุตร นางอุบลวรรณา นางภิกษุณีต่างๆ ท่านก็ปฏิบัติของท่านตามแต่อำนาจวาสนาของท่าน

นี่ก็เหมือนกัน พระพุทธศาสนาสอน องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าบอกพระอานนท์ ตลอดเวลาที่องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าจะปรินิพพาน “อานนท์ เธอบอกเขานะ ให้ปฏิบัติบูชาเราเถิด อย่าบูชาเราด้วยอามิสเลย”

สิ่งที่โยมเอามันเป็นอามิสบูชา การที่เป็นอามิสบูชามันก็ได้ผลของวิญญูะไง ผลของวิญญูะคือได้บุญกุศล เวียนว่ายตายเกิดในวิญญูะไง ถ้าปฏิบัติบูชา วิญญูะไง จะหักออกจากทรง

ของวิญญูะไ้ ถ้าออกจากกรงวิญญูะ มันเป็นสิ่งที่ประเสริฐ เป็นสิ่งที่สุดปรารถนาของชาวพุทธไ้ ถ้าชาวพุทธ ไ้ไม่เกิด ไ้ไม่แก่ ไ้ไม่เจ็บ ไ้ไม่ตาย เพราะมันซ้าๆ ซากๆ มันมีอะไรมหัศจรรย์ เราไ้เห็นคนเกิดอยู่ทุกวัน เราไ้เห็นคนตายอยู่ทุกวัน แล้วเราไ้เป็นอย่างนั้นนะ แล้วไ้ไปเกิดใหม่ ตายใหม่อยู่อย่างนั้นนะ ถ้าเกิดใหม่ ตายใหม่ แล้วไ้บอก “นรกสวรรค์ไ้ไม่มี มีชาตินี้ชาติเดียว ไ้ไม่เกิด ไ้ไม่ตายหรอก” ไ้ไม่เกิด ไ้ไม่ตาย มันไ้เป็นเรื่องกิเลสตัดหาคความทะยานอยากปิดบังหัวใจของเราะ

ถ้าเป็นความจริงๆ มันมีสิ ไ้ไม่มีบุญกุศล คนจะเกิดสูงเกิดต่ำมาอย่างไร เกิดจากพ่อแม่เดียวกัน พ่อแม่คนเดียวกัน ลูกเกิดมาในท้องเดียวมันยังไม่เหมือนกัน มันไม่เหมือนกันเพราะอะไร เพราะเวียนว่ายตายเกิดในวิญญูะมันไ้สร้างบุญสร้างกรรมของมันมา ปฏิสนธิจิตๆ พันธุกรรมของมัน พันธุกรรมของมันไ้ตัดแต่งของมันมาเสร็จแล้ว องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าปรารถนาเป็นโพธิสัตว์ ๔ อสงไขย ๘ อสงไขย ๑๖ อสงไขย ไ้ตัดแต่งมาดีงามแล้ว แต่ตัดแต่งมาดีงามขนาดไหนมันไ้ผลของวิญญูะ ผลของวิญญูะเกิดจากวิญญูะไ้

นี้ไ้เหมือนกัน เราเกิดมามีกายกับใจ กายกับใจไ้ผลของความเกิดเป็นมนุษย์ไ้ ว่าเกิดเป็นมนุษย์นะ ในบรรดาสัตว์สองเท้าองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าประเสริฐที่สุดไ้ เราไ้เกิดเป็นมนุษย์ เกิดมาพบพระพุทธศาสนา เรามีศรัทธาคความเชื่อ เรามาวัดมาวาของเรา มาทำบุญกุศลของเรา ฟังธรรมๆ ตอกย้าให้หัวใจมีสติปัญญา ไ้รู้จักคิดไ้ว่าหัวใจนี้มีคุณค่าๆ

ธรรมะคั่งทองคำๆ ธรรมะคั่งทองคำเพราะทองคำมันมีค่าในโลกนี้ไ้ เขาบอกว่ามันมีคุณค่าๆ แต่เวลาประพฤติปฏิบัติไปแล้วมันมีค่ามากกว่านั้น เพราะทองคำเขาตีเป็นราคาไ้ได้นะ แต่ความจริง สิล สมာธิ ปัญญา มันตีค่าไ้ไม่ได้ไ้

คูสิ แค่อภิญญา กำหนดรู้เสียงเทวดาคุยกันนุ่นนะ เทวดาคุยกันยังไ้ยินเลยนะ คูสิ นี้ไ้ไ้ ผลของวิญญูะไ้ นี้พูดถึงแค่อภิญญา แล้วเกิดถ้าจิตมันสงบแล้วมันรู้มันเห็นของมัน มหัศจรรย์ของมัน มันมีคุณค่าแค่นั้น เวลามันเกิดปัญญาขึ้นมา ภาวนามยปัญญา ปัญญาที่ชำระล้างกิเลส มันสำรวจมันคายกิเลสเป็นชั้นเป็นตอนเข้าไป มันยังมีค่ามากกว่านั้นอีก แล้วเวลามันสำรวจสักกายทิฎฐิ วิจิกิจฉา สิลัพพตปรามาส สังโยชน์ขาดไป ๓ ตัว

คนเรานี้ะ จิตที่เวียนว่ายตายเกิดในวิญญูะที่ไ้ไม่มีต้นไ้ไม่มีปลาย เวลาเป็นพระโสดาบัน พระโสดาบันจะรู้ขึ้นมาในปัจจุบันนั้นทันทีว่า จิตนี้ถ้าจะเกิดอีกอย่างมากที่สุดไ้แค่ ๗ ชาติ พระโสดาบันจะรู้ในตัวของพระโสดาบัน

เราเป็นมนุษย์ เราก็รู้ความเป็นมนุษย์ของเราใช่ไหม เราเป็นคนเราก็รู้ความเป็นคน สัตว์มันก็รู้ว่าความเป็นสัตว์ของมัน เวลาจิตที่มันสำรอกกิเลสแล้ว ที่มันคายออกไป ถ้ามันละสังโยชน์ ๓ ตัว พระโศดาบันจะรู้ในปัจจุบันนั้นเลยว่าอย่างมากที่สุดก็อีก ๗ ชาติ อย่างมาก แต่ถ้าทำไปๆ มันพิจารณาของมันไป นี่ไง คุณสมบัติของมัน มันต้องมีสิ คุณสมบัติถ้ามันรู้มันเห็นของมันขนาดนั้นแล้ว นี่มันถึงผลของวิญญะๆ เราก็เห็นการเวียนว่ายตายเกิดในวิญญะ แล้วมันวิญญะที่มันออกมันออกมาอย่างไร ถ้ามันออกมายังไม่สำรอกยังไม่คายถึงสิ้นสุดแห่งทุกข์ มันก็อีก ๗ ชาติ ๓ ชาติ ชาติสุดท้าย นี่เวลาทำความจริง ถ้ามันเป็นความจริงมันเป็นความจริงอย่างนี้

แต่โลก ในเมื่อพระพุทธรศาสนา องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าก็มีเป้าหมายอย่างนั้น เวลาพระสมัยพุทธกาลเวลาข้าวยากหามากแวง พระเขาประพฤติปฏิบัติขึ้นมาแล้วมันทุกข์มันยาก เพราะประชาชนเขายังไม่มีจะอยู่จะกิน เขาจะเอาอะไรมาดูแลพระ เวลาไปกราบองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า โอ้อโฮ! หนังกุ่มกระดูกทั้งนั้นนี่

มันมีพระอยู่กลุ่มหนึ่งเวลามานี้ผิวพรรณผ่องใส พระพุทธเจ้าว่า “เธออยู่กันอย่างไร”

“โอ้อโฮ! ข้าพเจ้าอยู่นะ ก็บอกองค์นั้นเป็นพระอรหันต์ องค์นั้นก็บอกเป็นพระอนาคามี องค์นั้นบอก อู๊ย! ชาวบ้านเขาศรัทธานะ เขาชวนขวามาใส่บาตร อุดมสมบูรณ์ ผิวพรรณผ่องใส”

องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าบอกมหาโจร

โจรมันยังต้องไปปล้นนะ ไปปล้นไปจี้ คูสิ คนมันจะหาผลประโยชน์ มันต้องไปหาของมัน ไอนี้มหาโจร หลอกหลวงเขาให้เขาเอามาให้ถึงที่ไง หลอกหลวงเขาให้ไอ้พวกมหาโจร อยู่แบบโจร

นี่ไง เราเป็นพระโศดาบันมันอีก ๗ ชาติ เขาก็สังเวชของเขา สังเวชเรื่องสังขธรรมในหัวใจ สังขธรรมในหัวใจ คุณธรรมในใจ ธรรมสังเวช มันสังเวช มันสลด มันหดหู่ มันหดหู่ในการเวียนว่ายตายเกิดในวิญญะ มันเข้มแข็งแจ่มใสในการพ้นจากวิญญะ มันมีคุณสมบัติในหัวใจของมันนะ สิ่งที่มีคุณค่า ธรรมะคั่งทองคำๆ คั่งสังขธรรมในหัวใจอันนั้น

ไอนี้ธรรมะคั่งทองคำก็ทองคำในตู้ใจ เอ็งก็มีทองคำเต็มตัว ข้าก็มีทองคำเต็มตัว แล้วก็ไปหลอกหลวงชาวบ้านไง ชาวบ้านเขาก็ศรัทธาใจ แล้วไม่รู้ว่าใครเป็นโจร ใครเป็นพระนะ

แต่ถ้าเรามีสติปัญญาของเรา เราพยายามปฏิบัติของเรานะ เวลาเราปฏิบัติของเรา เราตั้งสติของเรา เราหายใจเข้านึกพุท หายใจออกนึกโธ ทำบุญกุศล เราก็ได้ทำของเราแล้ว ใจทำบุญกุศล เวลาที่เราทุกข์เรายาก สิ่งใดเราต้องแสวงหามา เวลาเราหายใจเข้าพุท หายใจออกนึกโธ เราต้องมีอยู่แล้ว เพราะคนเรามีชีวิตมันต้องมีลมหายใจ ถ้ามีลมหายใจนะ ถ้ามีสติปัญญา เราหายใจเข้านึกพุท หายใจออกนึกโธ นี่คือการรักษาดูแลหัวใจของเรา เพราะหัวใจของเราถ้าเราไม่ดูแลรักษา มันก็คิดนอกเรื่อง มันจะคิดไปตามกิเลสต้นหาความทะยานอยาก มันไปกว้านเอาความทุกข์มาใส่ตัวเราทั้งนั้นนะ

เราหายใจเข้านึกพุท หายใจออกนึกโธ เรากอดองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าไว้ เรามีพุทธานุสติใจ จิตของเรามีพุทธานุสติ สติอยู่กับองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าไว้ เราเอาองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าอยู่กับหัวใจเราไว้

เวลาจะคิดเรื่องการเรื่องงาน เราก็คิดของเราไป พอพ้นจากการจากงานแล้วเราก็พยายามจะมากอดองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า รักษาองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า เวลาถ้ามันเป็นพุทระ มันเป็นความสงบของใจเข้ามา มันเป็นผู้รู้กลางหัวใจของเรา เราชาวพุทธๆ องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าสอนที่นี้ไง องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าสอนเรื่องกาลามสูตรนะ ไม่ให้เชื่อใครทั้งสิ้น ไม่ให้เชื่อใครทั้งสิ้น ให้ศรัทธาความเชื่อมั่นในพระพุทศาสนา แล้วพยายามฝึกหัดภาวนาของเรา หายใจเข้านึกพุท หายใจออกนึกโธ มันมีคุณค่ามาก ธรรมะดั่งทองคำๆ ถ้าเราได้หัวใจของเราแล้ว ครูบาอาจารย์ท่านสอนประจำ ถ้าใครได้ใจของตนแล้ว นั่นเป็นผู้ประเสริฐที่สุด คนที่ประเสริฐที่สุดคือได้หัวใจของตน รักษาหัวใจของตน

คนที่ได้มามากมายมหาศาลจากโลกภายนอก จากทรัพย์สมบัติของเรา ไม่ใช่ของเราทั้งนั้น หามาเกือบตาย ไม่ใช่ของเรา ลองไปวางไว้สิ หายหมดละ ไซ้จริงหรือเปล่า ที่หายไปทั้งหมด ไม่ใช่ของเราทั้งนั้น มันแค่เครื่องอยู่อาศัย แต่เพราะมีอำนาจาวิชา มีสติมีปัญญา เราถึงสามารถหาอยู่หากินได้ เพราะมีสติมีปัญญา เราถึงมีหน้าที่การงาน เพราะมีสติมีปัญญา เราถึงได้ทำธุรกิจของเราจนได้ผลตอบแทนอย่างนั้นมา ถ้าได้ผลตอบแทนอย่างนั้นมา คนที่มีสติปัญญา รู้จักประหยัดรู้จักมัธยัสถ์ รู้จักใช้สอยเพื่อไม่ให้หนี้เสีย คนที่ไม่มีสติปัญญาได้ทรัพย์สมบัติมาแล้วก็ใช้จนหนี้เสีย หนี้เสียแล้วก็พยายามจะหามาป้อนมัน พอป้อนมันไม่ทันก็ต้องแสวงหา ต้องกู้หนี้ยืมสินจนทำลายมันไป

คนที่มึสติปัญญาเขารักษาอย่างนั้น ทั้งๆ ที่มันไม่ใช่สมบัติของเรานั้นแหละ มันก็เป็นประโยชน์ถ้ามีผู้ที่ฝึกหัดสติปัญญาของเรา องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าได้สั่งสอนบอกพระอานนท์ไว้ “อานนท์ อสรพิษ อานนท์ อสรพิษ เงินนี่อสรพิษ อสรพิษ” คนไม่เป็นมันกัดเอานะ แต่คนเป็น อสรพิษ กษัตริย์เขาเอามาทำเชรุ่ม อสรพิษมันเป็นยาป้องกันโรคได้นะ อสรพิษถ้าคนเขาลาด เขาใช้มันเป็นประโยชน์นะ แต่ถ้าคนโง่งนะ อสรพิษมันกัดตาย งูเห่า ชาวนาเอามากอดไว้ สภาอากาศไป เขาริดพิษมันไปทำเชรุ่ม ไอ้ชาวนาเอามากอดไว้ สงสารมัน โอ๊ย! รักมันนะ มันกัดตายหมดเลย อสรพิษ

ถ้าคนมีปัญญานะ นี่พูดถึงถ้าคนมีสติมีปัญญาขึ้นมา มันไม่ใช่สมบัติของเราเลย แต่เราแสวงหามาแล้วมันเป็นสมบัติของเราในภพชาตินี้ แต่บุญกุศลมันติดตามเราไปทุกภพทุกชาติ แม้แต่เกิดมาชาตินี้ที่มีสติมีเขาวนปัญญา นี่บุญกุศลทั้งนั้นนะ ทำไมมันมีเขาวนปัญญา ทำไมคนนั้นมันอันต้อยอย่างนั้นนะ มันไปไหนไม่รอด แต่ทำไมคนนั้นมันแพรวพราว แพรวพราวต้องมีศีลนะ ต้องมีศีล มีสมาธิคุ้มครองมันนะ มันจะเป็นประโยชน์กับเรา นี่หัวใจของเรา ถ้าหัวใจของเราทำคุณงามความดีจะเป็นแบบนี้

วันพระ ถ้าวันพระแล้วนะ มาวัดมาวา ฟังแล้วอย่าเชื่อ องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าพูดถึงกาลามสูตรตลอด อย่าเชื่อ อย่าเชื่อ อย่าเชื่อ กลับไปวิเคราะห์ จริงหรือไม่จริง จะเป็นประโยชน์หรือไม่เป็นประโยชน์เรา ยาไปซื้อไว้ในบ้านเต็มเลยในตู้ยา ไม่เคยได้ใช้มันหรือเวลาเจ็บไข้ได้ป่วยไปหาหมอ นี่ก็เหมือนกัน ความรู้เยอะแยะ ใช้ไม่เป็น นี่ไง เอาไปวิเคราะห์ เอาไปเป็นประโยชน์กับเรา ยาต้องใช้ ถ้าใช้ยาแล้วได้ประโยชน์ คิดแล้วทำ มันจะเป็นประโยชน์กับเรา ไม่คิดไม่ทำ ไม่ได้อะไรเลย คิดแล้วทำ คิดแล้วมีสติปัญญา นี่ไง มีพุทธานุสติอยู่กับเราในหัวใจของเรา ประโยชน์กับเรา

วันพระ วันพระต้องพยายามค้นคว้าหาหัวใจของตน พุทธะ ผู้รู้ ผู้ตื่น ผู้เบิกบาน ความรู้ลึกลึนี้จะตื่นขึ้นมาด้วยสติด้วยปัญญาของเรา ให้เป็นพุทธะกลางหัวใจดวงนี้ เอวัง